

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego**

Warszawa, dnia 12 października 2010 r.

**Pani
Agnieszka Odorowicz
Dyrektor
Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej**

KNO-4101-03-06/2010
P/10/070

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego skontrolował Polski Instytut Sztuki Filmowej (*Instytut* lub *PISF*) w zakresie promocji kultury polskiej na świecie w latach 2009-2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 23 września 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W latach 2009-2010 (I półrocze) PISF na dofinansowanie promocji polskiego filmu za granicą przeznaczył łącznie 14.207 tys. zł, w tym: w 2009 r. – 8.945 tys. zł, w I półroczu 2010 r. – 5.262 tys. zł, co stanowiło odpowiednio 6% i 11,6% środków wydatkowanych na działalność statutową.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działania Instytutu na rzecz promocji polskiej kinematografii na świecie.

Formułując ocenę pozytywną, NIK uwzględniła wypracowanie mechanizmów identyfikujących podmioty zobowiązane do dokonywania na rzecz Instytutu wpłat, stanowiących przychody, przeznaczane na realizację zadań w dziedzinie kinematografii; opracowanie zasad dofinansowania promocji polskiego filmu za granicą; finansowanie w ramach programu operacyjnego pn. *Promocja polskiego filmu za granicą* różnorodnych

projektów, polegających m.in. na przygotowaniu do udziału i promocji filmów polskich na festiwalach i konkursach zagranicznych oraz pokazach pozafestiwalowych, a także organizacji festiwali filmów polskich za granicą; aktywną współpracę z instytucjami i organizacjami krajowymi oraz międzynarodowymi.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na nieopracowaniu wieloletnich programów działalności PISF, uwzględniających promowanie polskiej kinematografii, oraz nieprowadzeniu monitoringu i ewaluacji efektywności realizowanych działań.

1. Dyrektor PISF nie opracował programów wieloletnich działalności Instytutu. Obowiązek sporządzenia przedmiotowych programów został określony w § 15 pkt 1 w związku z § 14 pkt 1 Statutu PISF, stanowiącego załącznik do zarządzenia Ministra Kultury z dnia 2 września 2005 r. w sprawie nadania statutu Polskiemu Instytutowi Sztuki Filmowej (M. P. Nr 52, poz. 722, ze zm.).

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela stanowiska PISF, wyrażonego w trakcie kontroli, że długofalowe programy działalności, w tym z zakresu promocji polskiej twórczości filmowej, zawarte są w programach operacyjnych, wprowadzonych zarządzeniem dyrektora Instytutu. Konstrukcja ww. §§ 14 i 15 Statutu wyklucza utożsamianie programów operacyjnych z programami wieloletnimi.

Należy zauważyć, że PISF podjął próbę opracowania dokumentu strategicznego, nie będącego jednak – zdaniem NIK – wieloletnim programem działalności Instytutu, zlecając wykonanie *Strategii promocji polskich produkcji filmowych na rynkach zagranicznych na lata 2010-2015*, która – w założeniu – miała pozwolić na stworzenie spójnego systemu promocji polskiej kinematografii.

Jednakże – w ocenie NIK – dokument ten, ze względu na rangę (załącznik do Regulaminu organizacyjnego Instytutu) oraz brak określonego systemu realizacji (tj. zasad i procedur obowiązujących instytucje uczestniczące w realizacji strategii, obejmujących zarządzanie, monitoring, ewaluację, kontrolę i sprawozdawczość oraz sposób koordynacji działań tych instytucji), wymaga modyfikacji i uzyskania akceptacji wszystkich instytucji, działających na rzecz promocji polskiej kinematografii, które zostały wskazane w ww. *Strategii*.

2. Instytut nie opracował systemu monitoringu i ewaluacji efektywności swojej działalności, w tym w zakresie promocji polskiej kinematografii, który – w ocenie NIK – jest

nieodzownym elementem zarządzania instytucją oraz prawidłowego gospodarowania finansami.

Należy podkreślić, że oceny efektywności realizowanych przez PISF działań nie zapewnią również przyjęte w planie finansowy, sporządzonym w układzie zadaniowym, cele i mierniki.

Zdaniem NIK celem działalności Instytutu, realizującego – zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii (Dz. U. Nr 132, poz. 1111, ze zm.) – zadania z zakresu polityki państwa w dziedzinie kinematografii, nie może być tylko *zwiększanie wartości realizowanych przedsięwzięć z zakresu kinematografii w Polsce* (cel zadania *Działalność artystyczna i promocja kultury*), mierzone *wartością udzielanych dotacji*.

Jako trafną NIK ocenia próbę określenia celu działań na rzecz kinematografii, podjętą w ww. *Strategii*, w której stwierdzono, że celem jest osiągnięcie rozpoznawalnej pozycji polskich produkcji filmowych na rynkach zagranicznych; działania promocyjne przełożą się na wzrost zainteresowania polskim kinem w świecie, a co za tym idzie – na wzrost sprzedaży oraz zainteresowanie dystrybucją na świecie.

Ponadto uwaga NIK dotyczy niskiej alokacji środków na program operacyjny pn. *Promocja polskiego filmu za granicą*, która wyklucza, zważywszy na wielkość nakładów na promocję kina światowego, skuteczne wypromowanie polskich produkcji filmowych na rynkach międzynarodowych.

W gestii Instytutu bowiem – w związku z brzmieniem § 2 rozporządzenia Ministra Kultury z dnia 27 października 2005 r. w sprawie udzielania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii (Dz. U. Nr 219, poz. 1870, ze zm.) – pozostaje podział 40% środków przeznaczonych w danym roku na działalność statutową, co stanowiło w każdym roku objętym kontrolą blisko 60.000 tys. zł.

Należy zauważyć, że np. dotacje udzielone przez PISF na przygotowanie do udziału i promocję filmów polskich na festiwalach i konkursach zagranicznych – jako jednych z wielu zadań kwalifikujących się do finansowania w ramach powyższego programu – w 2009 r. wyniosły 1.985,9 tys. zł (na 31 projektów) oraz w I półroczu 2010 r. – 1.395,7 tys. zł (na 38 projektów).

Przedstawiając Pani Dyrektor powyższe uwagi i oceny, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o realizację następujących wniosków pokontrolnych:

1. Opracowanie, ogłoszenie i realizację wieloletniego programu działalności Instytutu, w tym na rzecz promocji polskiej kinematografii na świecie, obejmującego badanie skuteczności i efektywności realizowanych działań.
2. Kontynuację - we współpracy z innymi podmiotami - prac nad stworzeniem spójnego systemu promocji polskiej kinematografii.
3. Rozważenie zwiększenia alokacji środków na program operacyjny pn. *Promocja polskiego filmu za granicą*, z przeznaczeniem przede wszystkim na działania promocyjne filmów polskich na prestiżowych festiwalach i konkursach zagranicznych.

Najwyższa Izba Kontroli Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Dyrektor o przesłanie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, Pani Dyrektor przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie zawartych w nim ocen, uwag i wniosków.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji Najwyższej Izby Kontroli.